

جایگاه سنجش مدیریت ارتباط با مشتری در بازاریابی رابطه مند

مختار رنجبر^۱ و آرمان احمدی نژاد^۲

۱- کارشناس ارشد مدیریت بازاریابی و دانشجوی مقطع دکتری مدیریت دولتی دانشگاه آزاد اسلامی- واحد علوم تحقیقات کرمان (Ranjbarmokhtar@yahoo.com)

۲- کارشناس ارشد مدیریت بازاریابی، دانشجوی مقطع دکتری مدیریت سیستمها- دانشگاه شهید بهشتی تهران و مستول پروژه های تحقیقاتی شرکت سن ایچ (arman_manager@yahoo.com)

منافع بهره برداری می گردد از نقطه نظرات مختلفی موضوع بحث و گفتگو های مستمری است. این مقاله موضوعات کلیدی سنجش CRM را مورد بررسی قرارداده و برخی از ویژگی ها را به منظور توصیف و ارزیابی چارچوب های سنجش CRM ارائه می دهد و برخی از شیوه های اجرایی این چارچوب ها را توصیه می کند. واژگان کلیدی: مدیریت ارتباط با مشتری، بازاریابی رابطه مند، مدیریت ارزش مشتری، تحلیل ارزش مشتری

۱- مقدمه

بسیاری از شرکت ها سریع تراز اینکه راه حل های تکنولوژیک به ارزش واقعی منجر شود، آنها را خریداری کرده اند. در حالیکه عقاید در این مورد متفاوت هستند، توانایی ارزیابی فعالیت رودررو با مشتری در راستای مدیریت موفق برنامه های CRM به وضوح تعیین کننده است. ارزیابی عملکرد رودررو با مشتری یکی از پیچیده ترین و متفاوت ترین کارهای ارزیابی است که شرکت ها می توانند به عهده گیرند. حوزه مطالعه در این خصوص سبیتاً جدید بوده و دستخوش تغیرات مهمی است، زیرا تکنولوژی جدید در حال ازین بردن تمایز بین شبکه های اطلاعاتی می باشد. در مقایسه با ۲۵ سا پیش مشتریان در تعامل با شرکت ها از سیستم های اطلاعاتی بیشتری بهره می گیرند. بیش از پیش فعالیت ها به سمت سیستم های اطلاعاتی دیجیتالی و دوسویه هدایت می شوند که این پتانسیل بی نظری را برای بررسی و ارزیابی مشتریان به وسیله شیوه های مدرن در اختیار شرکت ها قرار می دهد (Hoyer, ۲۰۰۶).

شیوه ای که بطورستی در کارهای تجاری ایجاد شده ممکن است در راستای خطوط تولیدی- عملیاتی و به منظور بهره برداری کامل از فرصت های بالفعل و بالقوه در ارزیابی فعالیت شیوه ای کامل به شمار نیاید. شرکت های بسیاری به دنبال این هستند که محور اصلی توجه فعالیت شرکت را از محصول به مشتری تغییر دهنده یا دست کم شیوه های جدید مدیریت عملکرد رودررو با مشتری را فرا گیرند به منظور اعمال این تغییر، شرکت ها نیازمند ایجاد سیستم های ارزیابی جدید و قوی تر، جایگزین نمودن یا در کنار هم قرار دادن سیستم های ارزیابی تولید محور موجود هستند. طراحی و اجرای این سیستم ارزیابی و تکنولوژی های CRM حول محور آن شناخت ایجاد می شود و ازان درجهت

چکیده با وجود چندین نظریه متفاوت و مغایرت آنها با تقریباً همه واحد های تجاری در اغلب شرکت های سنجش CRM، مقوله ای پیچیده بشمار می آید. شرکت های از این سنجش برای اهداف مختلفی استفاده می کنند. شبکه های دیجیتالی شیوه های جدیدی برای ارزیابی و توزیع کالا/ خدمت ارائه می کنند. شرکت های تجاری به دلیل ارتباطات ناهمانگ درون سازمانی و در اغلب موارد از سیستم های متناقض دچار آسیب می شوند. با وجود این پیچیدگی، شرکت های سیستم یا چارچوب هایی را اتخاذ می کنند که در اهداف بازار از آنها استقبال می شود. دامنه این چارچوب ها، چارچوب های راهبردی تا عملیاتی را دربر می گیرد. اینکه چطور شرکت های چارچوب های سنجش CRM را ایجاد کرده و به کار می گیرند، به برنامه ریزی چشم انداز مورد نظر، بی ثباتی بازار، اهداف و وضعیت راهبرد کلی شرکت ها بستگی دارد و اینکه تا چه اندازه ای مشتری و سازمان بعنوان مبنای کار تحت تأثیر راه حل های موردنظر CRM قرار می گیرند.

- ۱- جلب نظر
- ۲- معامله
- ۳- انجام خدمات و پشتیبانی
- ۴- اصلاح و تقویت

در مرحله جلب نظر، مشتری از محصول یا شرکت اطلاع پیدا کرده، علاقمند شده وسعي می کند محصول یا شرکت را بشناسد. در مرحله معامله، مشتری برسط بعدي تعهد قدم گذاشته و در مرور تهیه محصول یا استفاده از خدمات تصمیم می گیرد. در مرحله خدمات و پشتیبانی، مشتری به راهنمایی در نصب، استفاده یا خدمات آنچه خریداری کرده نیاز دارد. در مرحله اصلاح یا تقویت، ممکن است مشتری به فکر خرید محصولات یا خدمات جانبی باشد. برای اکثریت شرکت ها به ویژه شرکت های بزرگ، آن بخش هایی از شرکت که با مشتریان در کل منحنی عمر آنها تعامل دارند از هم جدا بوده و به نحوی مطلوب همانگ یا نظام مند نیستند. تعریف منحنی عمر مشتری از CRM، اغلب CRM را عنوان قابلیت تعامل با مشتری یا بازار با مشتری در هر جای این چرخه زندگی تعریف می کند.

تعریف استراتژی محوری در مرحله نخست به نظر می آید که واژه CRM را از تمامی بینانهای تکنولوژی و تا حد کمتری از تکنیک های مشتری مداری خاص جدا می کند.

(Doctors; ۱۹۹۹) این تعاریف CRM را عنوان تکنیکی برای رقابت موفق در بازار و خلق ارزش برای سهامداران توصیف می کند. در راستای اهداف این مقاله CRM بعنوان یک راهبرد کسب و کار با هدف دستیابی به مزیت رقابتی از راه حفظ مطلوب ارزش مشتری و ارزش کسب و کار به طور تو امان، تعریف می شود.

-۳- هدف از سنجش CRM

دلایل شرکت ها برای سنجش مشتریان امری بدیهی است. به منظور مدیریت مؤثر، سنجش اقدامی ضروری بشمار می آید. شرکت های تجاری از دیرباز عملکرد مالی خود را با ابزارهای سنتی مالی به شیوه سنتی از جمله صورت وضعیت سود و زیان، ترازنامه و صورتحساب گردش نقدی ارزیابی کرده اند. این چارچوب های سنجش دچار محدودیت هایی است. آنها عملکرد گذشته را ایفا می کنند و به عنوان شاخص های مؤخر و جزو در مقایسه با شاخص های مقدم و عدمه به شمار می آیند. توماس و اریکسون (۲۰۰۱) کارت امتیازی متوازن را به منظور توجه به برخی از این نواقص و توسعه ابزار استراتژی سنجش ابداع کردن. در این الگو، عملکرد مالی آینده پیش بینی و پیگیری می شود تا تعیین شود که چگونه استراتژی شرکت به نحوی مؤثر اجرا می گردد.

آنچه که شرکت ها از سیستم های سنجش می خواهند می تواند در سطحی معمولی و یا وسیع باشد. علوم اجتماعی تئوری های دقیقی از طرح تحقیق و ارزیابی ارائه داده است تا این اطمینان را بدهد که تجربیات، خود به تنها بی و نیز نتایج حاصل از تحقیقات قابل استناد هستند. در حالی که این نظریات امروزه به برخی از تجارب CRM تأثیر گذار بوده است.

لطیفانیه مطلب را در CD همراه نشریه پیگیری نمایید

ها، نیاز به آمیزه ای از مهارت و عملکرد دارد که در این خصوص شرکت ها برنامه ای ندارند. (Firat et al; ۱۹۹۹) تغییر از شناخت آغاز می شود. به منظور ایجاد این توانمندی های مشتری محور جدید، شرکت ها نیاز به ایجاد شیوه های جدید درجهت شناخت مشتری دارند.

-۲- چشم انداز CRM

به منظور فهم و سنجش CRM، ما باید در ابتداء تعریفی از CRM داشته باشیم. تعاریف فراوانند. بسیاری از فروشندهای، مؤسسات مشاوره و حتی شرکت ها تعریف خاص خود را با درنظر قراردادن تعاریف دیگران از این واژه ارائه می دهند. از این رو اگرچه تعاریف متفاوت هستند. به نظر می رسد که بازار با سه نوع از این تعاریف مرتبط است:

- ۱- محوریت تکنولوژی
- ۲- محوریت منحنی عمر مشتری
- ۳- محوریت استراتژی

تعاریف تکنولوژی محور CRM از نیاز فروشندهای برای دریافت موضع محصول خود شکل می گیرد که این در بهترین و بیشترین صورت ممکن می تواند تنها بخشی از مقوله CRM را به صورت خود کار آرائه دهد. برخی تعاریف استفاده از تکنولوژی را شامل می شوند در حالیکه برای برخی از این تعاریف CRM تقریباً با تکنولوژی مساوی است.

تعاریف منحنی عمر مشتری از نیاز کاربران CRM برای توصیف نوعی توانمندی تجاری جدید و سازمان دادن قابلیت های حاصل شده که تمرکز آن بر روی منحنی عمر مشتری است نه منحنی عمر محصول شکل می گیرد. (Firat et al; ۱۹۹۹) منحنی عمر مشتری که اغلب تا حدی متفاوت توصیف می شود شامل چهار مرحله است: